

Thực trạng công tác thẩm định thiết kế dự toán các công trình thủy lợi trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp

Current situation of estimates design expertise of irrigation works in Dong Thap province

Ngày nhận bài: 17/01/2019

Ngày sửa bài: 19/2/2020

Ngày chấp nhận đăng: 11/3/2020

**Đỗ Thị Mỹ Dung,
Nguyễn Chính Huy**

TÓM TẮT:

Đồng Tháp là một tỉnh được Nhà nước quan tâm đầu tư nhiều dự án xây dựng công trình phục vụ sự nghiệp phát triển kinh tế địa phương, do đặc thù của tỉnh chuyên về Nông nghiệp vì vậy nhu cầu về đề điều bảo vệ đất trồng lúa, hệ thống tưới tiêu và các công trình thủy lợi khác rất cần được đầu tư, góp phần phục vụ tốt cho sự phát triển sản xuất, phòng chống lũ lụt, giảm nhẹ rủi ro thiên tai góp phần ổn định đời sống nhân dân. Thẩm định thiết kế dự toán làm nâng cao vai trò quản lý nhà nước trong giai đoạn chuẩn bị đầu tư. Bên cạnh những mặt tích cực đạt được khi thực hiện, công tác thẩm định thiết kế dự toán vẫn còn có một số tồn tại, bất cập cần được giải quyết. Do đó nghiên cứu này trình bày "Thực trạng công tác thẩm định thiết kế dự toán các công trình thủy lợi trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp".

Từ khoá: thẩm định, thẩm định thiết kế dự toán, công trình thủy lợi, tỉnh Đồng Tháp, rủi ro

ABSTRACT: Dong Thap is a province that has been invested by the Government with many construction projects to serve local economic development. The province is specialized in agriculture, so the need for dams to protect rice fields, irrigation systems and other irrigation works is in need of investment, contributing to good service for the develop production, prevent floods and reduce natural disaster risks, thus contributing to stabilizing people's life. Appraisal of cost estimate design enhances the role of government management in the stage of investment preparation. In addition to the achievements achieved during the appraisal, there are still some shortcomings and shortcomings that need to be addressed. Therefore, this study presents "Current situation of estimates design expertise of irrigation works in Dong Thap province".

Keywords: expertise, estimate design expertise, irrigation work, Dong Thap province, risk

Đỗ Thị Mỹ Dung

Giảng viên Khoa Xây dựng, Trường Đại học Xây dựng Miền Tây.

Email: dothimydung1983@gmail.com

Nguyễn Chính Huy

Chuyên viên Phòng Kinh tế và Hạ tầng Huyện Tam Nông, tỉnh Đồng Tháp

Email: kschinh Huy@gmail.com

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Công tác thẩm định thiết kế dự toán là rất cần thiết, cơ quan chuyên môn về xây dựng thuộc các Bộ, ngành hoặc các Sở quản lý công trình xây dựng chuyên ngành được giao thực hiện thẩm định thiết kế dự toán xây dựng các dự án theo thẩm quyền quy định. Thẩm định thiết kế dự toán xây dựng công trình là công đoạn đóng vai trò rất quan trọng trong quá trình thực hiện dự án. Công tác thẩm định thiết kế dự toán xây dựng được thực hiện tốt sẽ mang lại rất nhiều lợi ích trong việc quản lý dự án hiệu quả hơn: Khắc phục các sai sót còn tồn tại trong quá trình tư thẩm định dự án đầu tư xây dựng công trình và đảm bảo chất lượng tốt nhất cho đồ án thiết kế; Mang lại hiệu quả kinh tế cao cho chủ

đầu tư, tiết kiệm chi phí đầu tư hiệu quả; Mang lại độ tin cậy cao cho đồ án thiết kế.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU.

2.1. Công tác thẩm định dự án đầu tư xây dựng

Thẩm định là việc kiểm tra, đánh giá của người quyết định đầu tư, chủ đầu tư, cơ quan chuyên môn về xây dựng đối với những nội dung cần thiết trong quá trình chuẩn bị và thực hiện dự án ĐTXD làm cơ sở xem xét, phê duyệt (Luật xây dựng 2014) [6].

Việc thẩm định dự án là việc nghiên cứu, phân tích khách quan, khoa học, toàn diện tất cả nội dung về kinh tế kỹ thuật của dự án, đặt trong mối tương quan với môi trường tự nhiên, kinh tế xã hội để quyết

định đầu tư, bố trí vốn cho dự án. Đây là một quá trình kiểm tra đánh giá các nội dung cơ bản của dự án một cách độc lập, tách biệt với quá trình soạn thảo, lập dự án. Thẩm định dự án tạo cơ sở vững chắc cho hoạt động đầu tư có hiệu quả. Các ý kiến kết luận rút ra từ quá trình thẩm định là cơ sở để chủ đầu tư, người quyết định đầu tư và các đơn vị liên quan phát hiện ra các vấn đề sai sót từ thẩm định dự án qua đó giúp dự án mang tính chính xác cao hơn.

Để góp phần quản lý tốt hoạt động đầu tư và xây dựng cần thiết phải quản lý tốt công tác chuẩn bị đầu tư trong đó có lập, thẩm định và phê duyệt dự án đầu tư. Thẩm định dự án đầu tư là một yêu cầu không thể thiếu và là cơ sở để quyết định đầu tư. Thẩm định dự án đầu tư là một công cụ quản lý góp phần nâng cao hiệu quả đầu tư. Nghị định 59/2015/NĐ-CP về Quản lý dự án đầu tư xây dựng [4] đã quy định cụ thể về thẩm quyền, nội dung, hồ sơ và quy trình thẩm định dự án và đây là những nội dung mới so với Luật Xây dựng 2003 nhằm kiểm soát các dự án đầu tư xây dựng theo nguyên tắc tiền kiểm của Nhà nước.

Vai trò là công cụ quản lý của thẩm định dự án được thể hiện ở những nội dung sau:

- Thẩm định dự án đầu tư giúp cho việc kiểm tra, kiểm soát. Trên cơ sở hồ sơ dự án, cơ quan có chức năng thẩm định sẽ tiến hành kiểm tra tính hợp pháp, tính hợp lý, mức độ chuẩn xác của các nội dung được trình bày. Đây là căn cứ quan trọng để có được những kết luận có độ tin cậy cao về dự án.

- Thẩm định dự án đầu tư giúp cho việc sàng lọc dự án. Với kỹ thuật phân tích, đánh giá được áp dụng khi xem xét các nội dung của dự án sẽ giúp cho việc lựa chọn những dự án có hiệu quả, có tính khả thi cao.

- Công tác thẩm định dự án đầu tư giúp cho việc thực thi pháp luật. Thông qua kiểm tra, kiểm soát, công tác thẩm định dự án sẽ xác định rõ những nội dung cần thực hiện, cần điều chỉnh của dự án, mặt khác qua đây cũng góp phần phân định rõ trách nhiệm, quyền hạn và phối hợp hài hòa giữa các đối tác tham gia dự án, đảm bảo việc chuẩn bị, thực hiện và vận hành dự án được thuận lợi. Bên cạnh đó, công tác thẩm định dự án còn giúp cho các chủ thể tham gia dự án hoạt động và làm theo pháp luật.

2.2. Thực trạng công tác thẩm định thiết kế dự toán các công trình thủy lợi sử dụng vốn nhà nước trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp

Theo quy trình thẩm định thiết kế và dự toán xây dựng của Sở Nông nghiệp và Phát Triển Nông Thôn tỉnh Đồng Tháp: Theo quy định công tác thẩm định hồ sơ thiết kế kỹ thuật, dự toán xây dựng đối với trường hợp thiết kế ba bước và thiết kế bản vẽ thi công, dự toán xây dựng đối với trường hợp thiết kế 2 bước được giao cho các cơ quan chuyên môn về xây dựng. Phòng Kế hoạch Tài chính với nhiệm vụ chức năng được phân công được Giám đốc Sở giao thực hiện công tác thẩm định hồ sơ thiết kế, dự toán xây dựng.

2.2.1. Thành phần hồ sơ:

- Tờ trình thẩm định thiết kế, dự toán xây dựng theo Mẫu số 06 Phụ lục II Nghị định số 59/2015/NĐ-CP;[4]

- Báo cáo tổng hợp của chủ đầu tư về hồ sơ trình thẩm định theo Mẫu số 01 Phụ lục I Thông tư số 18/2016/TT-BXD;

- Các tài liệu, văn bản pháp lý có liên quan, gồm:

- + Quyết định phê duyệt dự án đầu tư xây dựng công trình, kèm theo hồ sơ thiết kế cơ sở được phê duyệt hoặc chủ trương đầu tư xây dựng công trình;

- + Hồ sơ thiết kế cơ sở được phê duyệt cùng dự án đầu tư xây dựng;

- + Văn bản phê duyệt danh mục tiêu chuẩn nước ngoài (nếu có);

- + Hồ sơ thẩm duyệt về thiết kế phòng cháy, chữa cháy của Cơ quan cảnh sát phòng cháy chữa cháy (đối với dự án, công trình thuộc đối tượng phải thẩm duyệt về phòng cháy chữa cháy theo quy định);

- + Báo cáo đánh giá tác động môi trường hoặc giấy xác nhận kế hoạch bảo vệ môi trường được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt hoặc xác nhận (đối với các dự án thuộc đối tượng phải đánh giá tác động môi trường hoặc kế hoạch bảo vệ môi trường theo quy định);

- + Các văn bản liên quan đến quyền sử dụng đất hợp pháp của chủ đầu tư;

- + Các văn bản khác có liên quan (nếu có);

- Hồ sơ khảo sát xây dựng, gồm: khảo sát địa hình, khảo sát địa chất (nếu có) đảm bảo đầy đủ nội dung theo quy định tại Chương II, Nghị định 46/2015/NĐ-CP (nhiệm vụ khảo sát, phương án khảo sát, báo cáo kết quả khảo sát được chủ đầu tư phê duyệt và biên bản nghiệm thu hồ sơ khảo sát) [3];

- Hồ sơ thiết kế xây dựng, gồm thuyết minh thiết kế, các bản vẽ thiết kế;

- Dự toán xây dựng công trình đối với công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước, vốn nhà nước ngoài ngân sách;

- Thông tin năng lực hoạt động xây dựng của tổ chức khảo sát, lập dự án, thiết kế cơ sở. Chứng chỉ hành nghề và thông tin năng lực của các chức danh chủ nhiệm khảo sát, chủ nhiệm và chủ trì thiết kế;

- Báo cáo kết quả thẩm tra (nếu có, trường hợp chủ đầu tư đã thực hiện thẩm tra theo quy định tại khoản 2 Điều 10 của Thông tư số 18/2016/TT-BXD) [2].

- Số lượng hồ sơ: 01 bộ

2.2.2 Trình tự thực hiện thẩm định

Bảng 2.1. Trình tự thực hiện thẩm định			
TT	Trình tự thực hiện	Cách thức thực hiện	Thời gian giải quyết
Bước 1	Nộp hồ sơ thủ tục hành chính	Nộp trực tiếp tại Trung tâm Kiểm soát thủ tục hành chính và Phục vụ hành chính công tỉnh Đồng Tháp.	Sáng: từ 07 giờ đến 11 giờ 30 phút; chiều: từ 13 giờ 30 đến 17 giờ của các ngày làm việc.
Bước 2	Tiếp nhận và chuyển hồ sơ thủ tục hành chính	Công chức tiếp nhận xem xét, kiểm tra tính chính xác, đầy đủ của hồ sơ - Trường hợp hồ sơ chưa đầy đủ, chưa chính xác theo quy định, cán bộ, công chức, viên chức tiếp nhận hồ sơ phải hướng dẫn đại diện tổ chức, cá nhân bổ sung, hoàn thiện hồ sơ theo quy định và nêu rõ lý do theo mẫu Phiếu yêu cầu bổ sung, hoàn thiện hồ sơ. - Trường hợp từ chối nhận hồ sơ, cán bộ, công chức, viên chức tiếp nhận hồ sơ phải nêu rõ lý do theo mẫu Phiếu từ chối giải quyết hồ sơ thủ tục hành chính. - Trường hợp hồ sơ đầy đủ, chính xác theo quy định, cán bộ, công chức, viên chức tiếp nhận hồ sơ và lập Giấy tiếp nhận hồ sơ và hẹn	Chuyển ngay hồ sơ tiếp nhận trực tiếp trong ngày làm việc hoặc chuyển vào đầu giờ ngày làm việc tiếp theo đối với trường hợp tiếp nhận sau 15 giờ hàng ngày.

TT	Trình tự thực hiện	Cách thức thực hiện	Thời gian giải quyết
		ngày trả kết quả; đồng thời, chuyển cho cơ quan có thẩm quyền để giải quyết theo quy trình.	
Bước 3	Giải quyết thủ tục hành chính	Sau khi nhận hồ sơ từ bộ phận tiếp nhận và trả kết quả công chức được giao xử lý xem xét, thẩm định hồ sơ, trình phê duyệt kết quả giải quyết thủ tục hành chính: - Đối với công trình cấp II, cấp III - Đối với công trình còn lại	30 ngày 20 ngày
		1. Tiếp nhận hồ sơ	01 ngày
		2. Giải quyết hồ sơ - Đối với công trình cấp II, cấp III, trong đó: + Công chức: thẩm định và trình Lãnh đạo phòng. + Lãnh đạo phòng: xem xét và trình Lãnh đạo Sở. + Lãnh đạo Sở: duyệt và ký phát hành + Văn thư đơn vị: đóng dấu và phát hành văn bản thẩm định + Trả kết quả - Đối với công trình còn lại, trong đó: + Công chức: thẩm định và trình Lãnh đạo phòng. + Lãnh đạo phòng: xem xét và trình Lãnh đạo Sở. + Lãnh đạo Sở: duyệt và ký phát hành + Văn thư đơn vị: đóng dấu và phát hành văn bản thẩm định + Trả kết quả	29 ngày 25 ngày 01 ngày 01 ngày 01 ngày 19 ngày 15 ngày 01 ngày 01 ngày 01 ngày 01 ngày
Bước 4	Trả kết quả giải quyết thủ tục hành	Công chức tiếp nhận và trả kết quả nhập vào sổ theo dõi hồ sơ và phần mềm điện tử thực	- Sáng: từ 07 giờ đến 11 giờ 30 phút; - Chiều: từ 13 giờ

TT	Trình tự thực hiện	Cách thức thực hiện	Thời gian giải quyết
	chính	hiện: - Thông báo cho chủ đầu tư biết trước qua tin nhắn, thư điện tử, điện thoại hoặc qua mạng xã hội được cấp có thẩm quyền cho phép đối với hồ sơ giải quyết thủ tục hành chính trước thời hạn quy định. - Chủ đầu tư nhận kết quả giải quyết thủ tục hành chính theo thời gian, địa điểm ghi trên Giấy tiếp nhận hồ sơ và hẹn trả kết quả (xuất trình giấy hẹn trả kết quả). Công chức trả kết quả kiểm tra phiếu hẹn và yêu cầu người đến nhận kết quả ký nhận vào sổ và trao kết quả. - Trường hợp nhận kết quả thông qua dịch vụ bưu chính công ích. (đăng ký theo hướng dẫn của Bưu điện)	30 đến 17 giờ của các

(Nguồn: Thủ tục thẩm định dự án Trung tâm Kiểm soát thủ tục hành chính và Phục vụ hành chính công tỉnh Đồng Tháp)

2.2.3 Đánh giá chung về công tác thẩm định thiết kế dự toán xây dựng của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Đồng Tháp.

Từ khi Luật Xây dựng 2014 [6] ra đời cùng với đó là hàng loạt các thông tư nghị định hướng dẫn mới được ban hành tuy vẫn còn một số nội dung còn chồng chéo và chưa rõ nhưng nhìn chung chất lượng công tác thẩm định dự án đầu tư, thiết kế và dự toán xây dựng của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Đồng Tháp, trong những năm gần đây ngày càng được nâng cao rõ rệt, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế xã hội và mục đích của công việc cũng như những người quản lý nhà nước. Các dự án đầu tư được chuyển đến Sở Nông nghiệp và PTNT thẩm định đều được tổ chức nghiên cứu thẩm định theo đúng trình tự luật pháp, đảm bảo thời gian theo quy định đáp ứng yêu cầu của các cấp phê duyệt dự án. Trong những năm qua Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Đồng Tháp đã luôn thực hiện nghiêm túc những quy định của Nhà nước trong việc áp dụng các quy định, thể chế vào công tác thẩm định. Luôn luôn thực hiện nghiêm khắc các trường hợp tư vấn không đủ năng lực thực hiện. Những công trình được thẩm định chủ yếu là các công trình đề điều, nạo vét, trạm bơm, kè chống sạt lở, hệ thống cống thủy lợi nội đồng với mục tiêu chính là nhằm phục vụ lợi ích tỉnh và sự phát triển kinh tế xã hội nên các dự án, công trình không phải hoàn trả vốn cho Nhà nước. Trong quá trình thẩm định việc xem xét hiệu quả về mặt xã hội luôn được coi trọng.

Đồng Tháp đã thực hiện để án thí điểm chuyển giao các nhiệm vụ, dịch vụ hành chính công trên địa bàn tỉnh trong đó có nội dung hồ sơ trình thẩm định dự án, thiết kế và dự toán qua đó sự kiểm soát hồ sơ đầu vào được nâng cao đáng kể vì có bộ phận tiếp nhận hồ sơ thông qua Trung tâm Kiểm soát thủ tục hành chính và Phục vụ hành chính công.

Trong công tác thẩm định, Sở Nông nghiệp và PTNT đã không ngừng hoàn thiện quy trình thẩm định, nội dung thẩm định, thu thập thông tin liên quan đến dự án, đánh giá tình hình giữa thi công thực tế và hồ sơ thiết kế đã thẩm định. Vì thế qua các năm gần đây chất lượng công tác thẩm định được nâng lên đáng kể; đáp ứng, đảm bảo yêu cầu về thủ tục pháp lý và chuyên môn đồng thời thực hiện tương đối kịp thời đảm bảo đúng thời gian quy định.

2.4.4 Những kết quả đạt được công tác thẩm định thiết kế dự toán xây dựng của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Đồng Tháp.

a. Các dự án đầu tư xây dựng được thẩm định đã đáp ứng tốt về chuyên môn, trình độ đội ngũ cán bộ thẩm định được nâng cao.

Công tác Thẩm định dự án Đầu tư xây dựng tại Sở Nông nghiệp và PTNT thời gian qua đã đi vào nề nếp, hình thành một quy trình lập, thẩm định và phê duyệt dự án tương đối hoàn chỉnh làm cơ sở để triển khai thực hiện có hiệu quả các bước tiếp theo của dự án đầu tư. Theo thống kê nhiều dự án Đầu tư được Thẩm định đã đem lại hiệu quả kinh tế cao cho nhà nước, tiết giảm được chi phí đầu tư khá lớn đồng thời giảm thiểu những rủi ro có thể xảy ra. Công tác thẩm định dự án đầu tư xây dựng từng bước được cải thiện đáng kể từ đội ngũ thẩm định, nội dung đến phương pháp thẩm định.

Quá trình thẩm định dự án trên thực tế có sự trao đổi, tham gia ý kiến đóng góp của các Sở chuyên ngành, liên hệ với các cơ quan có liên quan, các chuyên gia, các nhà khoa học, các tổ chức tư vấn. Giúp cán bộ thẩm định sau nhiều năm công tác đã tích lũy được nhiều kinh nghiệm và thông tin để đánh giá dự án. Qua đó, đánh giá một cách tương đối chính xác các nội dung trong dự án làm căn cứ quan trọng trong việc ra quyết định đầu tư.

Đội ngũ cán bộ công chức thực hiện thẩm định tuy số lượng rất ít theo kết quả khảo sát thì chỉ có 02 cán bộ thực hiện công việc thẩm định, ngoài ra còn kiêm nhiệm các công việc khác và với số lượng công trình nhiều nhưng công tác thẩm định nhìn chung vẫn được thực hiện khá tốt. Ngoài ra các cán bộ thẩm định được tham gia bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, và tham gia các đợt tập huấn cộ sát thực tế các khu vực khác nên công tác thẩm định ngày càng được nâng cao.

2.4.5. Chất lượng và hiệu quả thẩm định thiết kế và dự toán xây dựng được nâng cao.

Trên cơ sở dự án đầu tư, thiết kế cơ sở được cấp đầu tư phê duyệt trong quá trình thực hiện công tác thẩm định thiết kế và dự toán xây dựng, Phòng Kế hoạch Tài chính kiểm tra rà soát, thẩm định từ khâu thiết kế, biện pháp thi công và chế độ định mức dự toán để đảm bảo đánh giá đúng chất lượng, đảm bảo tiến độ, đơn giá áp dụng của từng công việc cụ thể trong dự toán xây dựng nhằm chính xác về giá thành công trình và tăng hiệu quả đầu tư.

Công tác thẩm định thiết kế và dự toán xây dựng sau thiết kế cơ sở và dự án được duyệt của cơ quan xây dựng chuyên ngành giúp cho các bước thiết kế sau của dự án đảm bảo tuân thủ theo các bước thiết kế trước và đúng các quy định của pháp luật.

Công tác Thẩm định thiết kế và dự toán không chỉ dừng lại ở việc thực hiện kiểm tra, kiểm soát, sàng lọc và lựa chọn dự án mà còn giúp cho các hoạt động của dự án đảm bảo tuân thủ theo đúng các quy định, trình tự của xây dựng theo hệ thống văn bản pháp luật. Hiệu quả thẩm định thiết kế và dự toán ở đây là sự đảm bảo về chất lượng thẩm định trong khuôn khổ chi phí phù hợp với khối lượng, thời gian theo quy định, thiết kế phù hợp thực tế và đảm bảo công năng sử dụng. Các dự án đầu tư xây dựng được phòng Kế hoạch Tài chính của Sở Nông nghiệp và PTNT đánh giá một cách khách quan khoa học đối với toàn bộ nội dung dự án. Bên cạnh đó, công tác thẩm định dự án còn giúp cho các chủ thể tham gia dự án hoạt động và làm theo pháp luật góp phần nâng cao sự chấp hành luật pháp của các giai đoạn của dự án.

2.4.5 Những tồn tại hạn chế và nguyên nhân.

Bên cạnh những kết quả đạt được trong công tác thẩm định dự án đầu tư xây dựng của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Đồng Tháp vẫn còn những hạn chế cần khắc phục như sau:

* Chi phí thẩm định dự án ĐTXD

Đây có thể coi là một trong những tồn tại lớn nhất kể từ khi Luật xây dựng 2014 ra đời [6]. Chi phí thẩm định dự án ĐTXD hiện nay là rất thấp so với khối lượng công việc thực hiện và không công bằng so với chi phí thẩm tra, thẩm định của một số công việc khác được thực hiện bởi cơ quan quản lý nhà nước khác. Ví dụ thẩm định dự án có TMDT dưới 15 tỷ đồng thì phí thẩm định dự án được xác định là 0,019% * TMDT, còn chi phí thẩm tra phê duyệt quyết toán của cơ quan Tài chính thực hiện là 0,95%*TMDT, như vậy chi phí thẩm tra phê duyệt quyết toán và chi phí thẩm định dự án đều do các cơ quan quản lý nhà nước ngang nhau thực hiện nhưng chi phí thẩm tra phê duyệt quyết toán gấp 50 lần chi phí thẩm định dự án).

Bảng 2.2 Bảng so sánh các nội dung công việc thực hiện của thẩm định dự án và thẩm tra phê duyệt quyết toán

Nội dung công việc thực hiện	Công tác thẩm định thiết kế dự toán	Công tác thẩm tra phê duyệt quyết toán
- Cơ quan quản lý nhà nước	X	X
- Đánh giá quá trình đầu tư	X	X
- Kiểm tra đánh giá sự phù hợp khối lượng thiết kế và dự toán	X	X
- Đánh giá việc thực hiện các quy định của Nhà nước trong quá trình đầu tư thực hiện dự án	X	X
- Tỷ lệ chi phí thực hiện	0,019% * TMDT	0,95%*TMDT

Qua bảng so sánh nêu trên nhận thấy tuy hai công việc khác nhau nhưng nội dung các công việc gần như tương đồng nhau nhưng chi phí thực hiện công việc chênh lệch nhau rất lớn gấp 50 lần chi phí thẩm định.

* Công tác tiếp nhận và trả kết quả thẩm định

Hiện nay việc tiếp nhận hồ sơ cũng như chuyển trả hồ sơ đều thông qua một cầu nối là theo quy trình thực hiện trong Trung tâm Kiểm soát thủ tục hành chính và Phục vụ hành chính công công việc thẩm định có quy định về thời gian vì thế mặc dù tiếp nhận hồ sơ nhưng do số lượng hồ sơ tiếp nhận rất nhiều nên phải mất vài ngày hồ sơ mới đến được cơ quan thẩm định. Ngoài ra cán bộ tiếp nhận hồ sơ không có chuyên môn trong lĩnh vực chuyên ngành nên rất khó khăn trong việc tiếp nhận hồ sơ hợp lệ. Cụ thể theo kết quả khảo sát điều tra mỗi một ngày số lượng hồ sơ trình thẩm định vào bộ phận tiếp nhận và trả kết quả của Trung tâm Kiểm soát thủ tục hành chính và Phục vụ hành chính công tỉnh Đồng Tháp khoảng 10 hồ sơ (bao gồm các loại công trình). Thời gian xử lý 01 hồ sơ rơi vào khoảng 40 phút (đối với hồ sơ hợp lệ) theo quy trình thì hồ sơ sẽ chuyển ngay về cơ quan thẩm định nhưng khi tiếp nhận khi hoàn thành hết thủ tục từ tiếp nhận lưu hồ sơ chuyển đến các đơn vị thẩm định không kịp trong ngày và phải chuyển sang ngày tiếp theo. Ngoài ra với xu hướng là đợi số lượng hồ sơ nhiều cán bộ nhận hồ sơ mới gửi qua cơ quan thẩm định qua đó làm mất từ hai đến ba ngày, thời gian này được tính vào thời gian thẩm định hồ sơ.

* Nội dung trong hồ sơ thẩm định

Nội dung trong hồ sơ thẩm định dự án xây dựng vẫn còn nhiều thiếu sót, chỉ tập trung đánh giá sự phù hợp quy mô thiết kế so với chủ trương, chính sách đầu tư và nguồn vốn của dự án; chủ yếu là chấp

nhận phương án đã được đưa ra từ bộ phận tư vấn thiết kế, lập dự án, trong khi chính bộ phận này trình độ chuyên môn cũng còn nhiều hạn chế. Khảo sát để có khối lượng đưa vào dự toán không sát với thực tế. Đơn cử như một công trình Nạo vét kênh tạo nguồn kết hợp đập bờ bao theo quy mô chủ trương đầu tư chỉ nêu sơ bộ quy mô Nạo vét kênh với chiều dài bao nhiêu, cao trình đắp đất, bề rộng đáy kênh, bề rộng bờ, hệ số mái taluy. Khi quy mô đơn vị thiết kế đưa ra cơ bản theo chủ trương đầu tư nhưng thực tế ngoài hiện trường các phương án hồ sơ thiết kế đưa ra không sát với thực tế.

Chất lượng hồ sơ tư vấn cơ bản đáp ứng đủ các điều kiện để trình thẩm định và phê duyệt. Tuy nhiên về nội dung và khối lượng dự toán vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế cần khắc phục trong thời gian tới (hồ sơ thiết kế chưa phản ánh hết hiện trạng, điều kiện tự nhiên, biện pháp thi công chưa rõ ràng gây khó khăn trong quá trình thẩm định và triển khai thi công, các nội dung quy trình bảo trì và vận hành còn đơn giản).

Đơn vị tư vấn thiết kế sử dụng các định mức tương tự cho các công việc không có trong định mức của Bộ chuyển ngành với đơn giá cao làm cho dự toán công trình tăng cao. Theo quy định tại định mức công trình thủy lợi của Bộ Nông nghiệp và PTNT số 1751/QĐ-BNN-XD các công tác đóng cừ gia cố bằng máy đào có mã hiệu KH.0101 tuy nhiên thiết kế lại vận dụng định mức trong bộ định mức của Bộ Xây dựng AC.11222 làm giá dự toán đội lên rất nhiều.

Nhiều hồ sơ tư vấn chưa được đầu tư đúng mức, còn thiếu tư duy sáng tạo, đơn điệu, thậm chí còn máy móc, dập khuôn, đối phó dẫn đến chất lượng thấp, lãng phí. Một công trình cống thủy lợi nội đồng tuy quy mô nhỏ và vị trí xây dựng được đặt tại các vị trí dễ bao vượt lũ ít người qua lại thay vì gia cố phần bản đáy cống bằng cừ tràm chiều dài khoảng 3,7m là phù hợp. Các đơn vị tư vấn cứ rập khuôn với các cống khác gia cố cừ 4,5m dẫn đến khi ép bị gây cừ rất nhiều gây lãng phí.

* Về trang thiết bị và cơ sở vật chất phục vụ công tác thẩm định

Hiện nay trên toàn tỉnh nói chung và Sở nông nghiệp và PTNT tỉnh Đồng Tháp nói riêng đa phần sử dụng phần mềm Hitosoft để phục vụ thẩm định dự toán vì phần này cơ bản có giao diện dễ nhìn các nội dung trong phần mềm thân thiện tiếp xúc rất dễ dàng và giá thành khá rẻ tầm hai triệu một máy bản quyền. Tuy nhiên phần mềm này từ năm 2013 đến nay không còn cập nhật phiên bản mới nên rất khó khăn trong việc thẩm định. Hiện nay có nhiều phần mềm dự toán mới như F1 hay Eta và một số phần mềm khác luôn luôn cập nhật các quy định mới với chế độ dùng thử rất hấp dẫn. Cấu hình máy tính hiện trạng của đơn vị đã cũ vì sử dụng rất lâu trên 10 năm, cấu hình máy lỗi thời không đáp ứng được một số phần mềm kỹ thuật về tính toán kết cấu nên tiến độ thực hiện khá chậm.

* Về đội ngũ cán bộ thẩm định.

Trong giai đoạn Đảng và Nhà nước đang thực hiện chế độ tinh gọn bộ máy nhà nước vì thế số lượng biên chế cho Sở cũng không được tăng lên thậm chí còn giảm lại trong khi đó khối lượng công việc thẩm định rất là nhiều. Theo Quyết định số 50/QĐ-UBND-HC ngày 15/01/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp về việc ban hành Đề án sắp xếp, sáp nhập, hợp nhất các đơn vị thuộc và trực thuộc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Quyết định số 51/QĐ-UBND-HC ngày 15/01/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp về việc sáp nhập, hợp nhất các đơn vị thuộc và trực thuộc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Đồng Tháp thì số lượng cán bộ trong bộ phận thẩm định chỉ 01 trưởng Phòng, 01 Phó phòng phụ trách quản lý xây dựng và 02 chuyên viên. Số cán bộ thẩm định chỉ có 02 người ngoài thực hiện công việc thẩm định công trình còn kiêm nhiệm nhiều công việc về quản lý chất lượng công trình, chế độ báo cáo khác. Vì thế công tác thẩm định phần nào cũng bị thiếu sót vì không thể đảm nhiệm hết.

* Hệ thống văn bản pháp luật.

Các văn bản pháp luật liên quan đến quản lý đầu tư và xây dựng ban hành thiếu đồng bộ và chồng chéo nhau gây khó khăn cho công tác thẩm định, các văn bản hướng dẫn thi hành lại không được ban

hành kịp thời, trong thời gian chờ văn bản hướng dẫn về việc thi hành luật mới thì phòng thẩm định thiếu căn cứ để thẩm định trong khi Luật cũ thì đã hết hiệu lực ví dụ nghị định số 32/2015/NĐ-CP ngày 25/3/2015 về quản lý chi phí đầu tư xây dựng thì 01 năm sau mới có thông tư số 06/2016/TT-BXD ngày 10/03/2016 của Bộ Xây dựng hướng dẫn xác định và quản lý chi phí đầu tư xây dựng [1]. Hay mới đây Nghị định 68/2019/NĐ-CP ngày 14/8/2019 [5] thay thế nghị định số 32/2015/NĐ-CP ngày 25/3/2015 về quản lý chi phí đầu tư xây dựng sau khi có hiệu lực vẫn chưa có thông tư hướng dẫn vì thế các công trình thẩm định trong giai đoạn đó bị lúng túng khi thực hiện vì có nhiều nội dung chưa rõ. Trong tháng 01/2020 vừa rồi trong khi Nghị định 68/2019/NĐ-CP ngày 14/8/2019 có hiệu lực nhưng thông tư hướng dẫn đến ngày 14/2/2020 mới có hiệu lực các công trình thực hiện thẩm định ở giữa giai đoạn này rất lúng túng không biết phải theo nghị định cũ hay theo mới. Tỉnh cũng chưa có hướng dẫn nên lãnh đạo thống nhất làm theo nghị định cũ khi thông tư mới có hiệu lực thì thẩm định điều chỉnh qua đó làm chi tiến độ dự án bị chậm trễ.

3. KẾT LUẬN

Công tác thẩm định thiết kế và dự toán xây dựng là một trong những khâu quan trọng trong quá trình đầu tư các dự án xây dựng công trình. Công tác thẩm định thiết kế và dự toán các công trình thủy lợi sử dụng vốn ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp trong thời gian vừa qua đã tổng kết và nhận ra những vấn đề thiếu sót tồn tại trong công tác thẩm định dự án đầu tư công trình thủy lợi. Bên cạnh những kết quả đã đạt được, vẫn còn tồn tại, hạn chế như trong công tác quản lý, quy trình, năng lực, trình độ chuyên môn của cán bộ thẩm định... từ đó phân tích nguyên nhân, đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao công tác thẩm định các công trình đầu tư xây dựng cơ bản trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp cũng như đối với các địa phương có điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội tương tự.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Bộ Xây Dựng (2016), Hướng dẫn lập và quản lý chi phí đầu tư xây dựng công trình, Thông tư số 06/2016/TT-BXD ngày 10/3/2016;
- [2]. Bộ Xây Dựng (2016), Quy định chi tiết và hướng dẫn một số nội dung về thẩm định, phê duyệt dự án và thiết kế, dự toán xây dựng công trình, Thông tư số 18/2016/TT-BXD ngày 30/6/2016;
- [3]. Chính phủ (2015), Quy định về quản lý chất lượng và bảo trì công trình, Nghị định số 46/2015/NĐ-CP ngày 12/5/2015;
- [4]. Chính phủ (2015), Quy định về quản lý dự án đầu tư xây dựng, Nghị định số 59/2015/NĐ-CP ngày 18/6/2015;
- [5]. Chính phủ (2019), Quy định về quản lý chi phí đầu tư xây dựng, Nghị định số 68/2019/NĐ-CP ngày 14/8/2019;
- [6]. Quốc hội (2014), Luật Xây dựng số 50/2014/QH13 ngày 18 tháng 6 năm 2014;